

BÖLÜM 36 — Müşteriniz Artık Sizin Tedarikçinizi de Denetliyor

Konu: Tedarik Zincirinde İnsan Hakları Durum Tespiti ve Sosyal Uygunluk

Bu derste kazanacağınız: Sosyal uygunluk denetimine hazırlanır; tedarikçi zincirindeki riski yönetir.

Bu bölümün özü

- İK Sırrı:** Denetimin en zorlayıcı kısmı belge değil, **çalışan görüşmeleridir**. Denetçi rastgele seçtiği çalışanlarla birebir konuşur. Ve o görüşmede söylenenler ile dosyadaki belgeler çelişirse, belge değil **çalışanın sözü** esas alınır.

Kırmızı çizgiler

- Denetim öncesi çalışanlara "ne söyleyecekleri" öğretilmesi. Bu, tespit edildiğinde tek bir eksik belgeden **çok daha ağır** sonuç doğurur ve genellikle müşteri ilişkisini bitirir.

Çalışma tabloları

Başlık	Bakılan
Çocuk işçiliğinin önlenmesi	Yaş kontrolü, kimlik kayıtları, genç çalışan kuralları
Zorla çalıştırmanın önlenmesi	Kimlik/pasaport alıkoyma, borç bağımlılığı, ayrılma özgürlüğü
Çalışma süreleri	Puantaj, fazla mesai, dinlenme
Ücret	Asgari sınırların üzerinde ödeme, banka kaydı, bordro
İş sağlığı ve güvenliği	Eğitim, donanım, risk değerlendirmesi, kaza kayıtları
Ayrımcılık yasağı	İşe alım, ücret, terfi kayıtları
Örgütlenme özgürlüğü	Sendikal haklara müdahale yokluğu
Şikâyet mekanizması	Kanalın varlığı ve işleyişi
Alt işveren yönetimi	Taşeron çalışanlarında aynı standart

Dönem	İş
Aylık	Puantaj ↔ giriş-çıkış ↔ bordro çapraz kontrolü
Aylık	Alt işveren belgelerinin toplanması (8 belge)
Üç aylık	İç denetim: bir günlük öz değerlendirme
Altı aylık	Çalışan görüşmeleri: şikâyet kanalı çalışıyor mu?
Yıllık	Politikaların güncellenmesi ve yeniden duyurulması

Kuracağınız cümleler

"Sosyal uygunluk denetimi artık bir müşteri şartı. Yıl boyunca hazır olmamız gerekiyor; bunun için aylık çapraz kontrol ve alt işveren belge takibi öneriyorum. Maliyeti yok; karşılığı sipariş güvenliği."

Ödev — yarın sabah 09:00, 15 dakika

Yedi maddelik iç denetim listesini bugün işletin. Yedinci maddeye "evet" cevabı çıkarsa, bugün çözün.

Notlarım

